

Piotr Kuropatwiński

Przebieg prac Zespołu Obywatelskiego KOD Ekologia w okresie luty – czerwiec 2021 roku

Skład zespołu oraz odbyte spotkania: do pracy w Zespole zapisało się 14 osób, w praktyce w 4 spotkaniach realizowanych w trybie on-line na platformie TEAMS uczestniczyło od kilkunastu do 5 osób. Część członków zespołu z Podkarpacia skupiło swoją działalność na rzecz wyboru kandydata opozycji (K.Fijołka) na prezydenta Rzeszowa, co w naturalny sposób wyłączyło ich z prac naszego zespołu na kilka tygodni.

Na pierwszym spotkaniu pełnienie funkcji koordynatorów przyjął na siebie Stanisław Giżycki (KOD Ostrołęka) oraz Halina Kantor (KOD region śląski). Pozostali członkowie Zespołu to: Jadwiga Cieślak, Sławomir Majewski, Krzysztof Rzepecki, Piotr Kuropatwiński, Irena Paterek, Ryszard Jedliński, Stanisław Giżycki, B. Walczyński, Magdalena Bielska, Krzysztof Ulanowski, Halina Kantor, Mariusz Szewczyk, Andrzej Sułkowski. Barbara Lipska a także osoba mająca poniższy adres e-mailowy:

violabo@wp.pl <violabo@wp.pl>

Na pierwszym spotkaniu ustalono dwutygodniowy rytm spotkań na platformie TEAMS oraz wybrano koordynatorów pracy zespołu. Ważnym obszarem refleksji było ustalenie kierunków działania Zespołu. Założono, że zespół będzie skupiał swoje działania na edukacji ekologicznej i tworzeniu form współpracy z lokalnymi organizacjami ekologicznymi. Ważnym elementem pracy zespołu było także tworzenie listy wyzwań wiążących się z problematyką niezrównoważonego rozwoju, z którymi środowisko aktywistów KOD będzie musiało się zmierzyć na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

W czasie rozmów zauważono, że często występuje sytuacja, w której sprawujący władzę w skali lokalnej samorządowcy wywodzący się z ugrupowań demokratycznych („niepisowskich”) przewidują lub podejmują działania niezgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju, prowadzące do pogorszenia jakości życia w wyniku degradacji środowiska naturalnego, niekiedy zgodnie z oczekiwaniami wielu mieszkańców (np. znaczne grupy mieszkańców oczekują, że w miastach będą tworzone z funduszy publicznych wielopoziomowe parkingi w centrach miast).

Filozofia władz centralnych PIS jest oczywiście niezgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju – przejawem tego jest wycinka Puszczy Białowieskiej i Karpackiej, próba budowy elektrowni w Ostrołęce czy realizacja wielu innych inwestycji (zwłaszcza w przemyśle wydobywczym i energetyce) bez sporządzania analizy ich wpływu na środowisko.

Zespół przyjął do wiadomości, że w pomorskim środowisku KOD powstała ważna inicjatywa edukacyjna: Akademia Społeczeństwa Otwartego, której zespół koordynujący zaprosił do współpracy ekspertów partii „zielonych”. Poprowadzili oni kilka godzinnych wykładów na temat zagrożeń wynikających ze zmian klimatu, potrzeby promocji wegetarianizmu i radykalnej zmiany polityki energetycznej i przestrzennej kraju.

W czasie prac zespołu stwierdzono, że ważnym wyzwaniem jest niezdolność wielu środowisk aktywistów ekologicznych (zwłaszcza młodzieżowych) do partnerskiej współpracy i niechęć tych środowisk do współpracy ze środowiskami etykietowanymi przez nich jako „polityczne”. Innym wyzwaniem jest trudność porozumienia się osób aktywnych w ramach regionalnych struktur KOD mających odmienne poglądy na temat celowości lub kolejności realizacji ważnych projektów

infrastrukturalnych takich jak np. budowa lotniska, stadionu lub miejskich tras szybkiego ruchu kołowego.

Jeśli przyjmiemy za prawdziwy model etapów rozwoju organizacji pozarządowej (spontaniczny altruizm, budowanie profesjonalizmu, budowanie zdolności do współpracy partnerskiej z innymi organizacjami, firmami i samorządami oraz zarządzanie projektami tworzonymi w układzie partnerskim z tymi typami podmiotów) to ważnym elementem działalności KOD powinno być podnoszenie wiedzy eksperckiej osób działających w KODzie na temat wyzwań stojących przed samorządami naszych miast: nie zrównoważona polityka komunikacyjna związana z bałaganem przestrzennym i niekontrolowanym procesem suburbanizacji (rozlewaniem się obszarów miast na peryferia powodujące wysokie uzależnienie mieszkańców od tereno – i energochłonnych rozwiązań systemów transportowych, sieci energetycznych etc.) przy jednoczesnym wyludnianiu się centrów miast i ucieczką podatników do gmin sąsiednich.

Zidentyfikowano słabości środowiska kodowskiego: znaczna część osób aktywnych w KODzie mimo zaawansowanego wieku, deklaruje brak doświadczenia w pracy jakiegokolwiek organizacji pozarządowej. Doświadczenie pozyskane w ciągu ostatnich pięciu lat pracy w ramach „opozycji ulicznej” jest jednak przez nie uzupełniane wiedzą na temat sposobów rozwoju organizacyjnego.

Jako kierunek nawiązywania partnerskich relacji z otoczeniem uznano środowisko aktywistów stowarzyszeń i organizacji zajmujących się różnymi formami turystyki kwalifikowanej – (np. rowerowej, kajakowej, pieszej, górskiej etc.): te grupy często deklarują chęć ochrony środowiska, znają lokalne ekosystemy i wykazuje się zdolnością do organizowania imprez przyciągających zainteresowania mieszkańców, takie jak zielone pikniki edukacyjne, akcje zbierania śmieci w lasach, czy akcje sadzenia drzew, integrujące społeczności lokalne.